

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Azja. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Ces. król komisyja krajowa dla spraw osobowych mieszaných urzędów powiatowych w Lwowskim okręgu administracyjnym mianowała kancelistę urzędu powiatowego w Dolinie, *Alojzego Ellnain* aktuariuszem przy urzędzie powiatowym w Obertynie.

Lwów, 15. lutego 1857.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. — Nowiny dworu. — Ulaskawienie. — Wiadomości bieżące.)

Wiedeń, 20. lutego. *Gazeta wiedeńska* donosi: Minister wyznań i nauk publicznych mianował suplenta gymnazyalnego, *Franciszka Szynglarskiego*, rzeczywistym nauczycielem gymnazyum z tymczasowem umieszczeniem przy drugim gymnazyum we Lwowie.

Z **Pragi** donoszą z 16. lutego: Jego cesarz. Mość Arcyksiążę *Franciszek Karol* przybył tu z Wiednia przedwczoraj o godzinie ósmej wieczór, powitany z uszanowaniem w tutejszym dworcu kolei żelaznej od JJ. EE. namiestnika barona Mecséry, komenderującego generała, fml. hr. Olam-Gallas i wielkiego ochmistrza J. M. Cesarza Ferdynanda, fml. barona Airoidi, tudzież od całej c. k. jenerality, poczem w przygotowanym powozie dworskim udał się do burgu cesarskiego na Hradczynie. Wczoraj wieczór zaszczycił Jego cesarz. Mość teatr swoją obecnością.

— Jego Excelencya jenerał-gubernator Lombardo-weneckiego królestwa, fm. hrabia Radetzky pozwolił politycznemu emigrantowi Giovanni Battista Mangiagalli powrócić bezkarnie do c. k. państw austriackich z przypuszczeniem go do austriackiego obywatelstwa.

— Miasto Monza ogłoszono aktem łaski cesarskiej miastem królewskim, a wdzięczni mieszkańcy tamtejsi wyprawili przy tej sposobności festyn z oświetleniem teatru i odśpiewaniem hymnu narodowego, tudzież z oświetleniem ulic, placów itd.

C. k. fregata wojenna „Radetzky“ pod komendą kapitana okrętowego Preu zawinęła z podróży na ocean atlantycki dnia 19. b. m. do Tryestu.

Rada gminy miasta Wenecyi uchwaliła wysłać deputacyę do Medyolanu, by złożyć u stóp Tronu wyrazy podziękowania za amnestyę.

Ameryka.

(Niedostatek marynarzy. — Wojna z Indianami. — Wiadomości bieżące. — Państwa Oregon i Minnesota. — Demonstracya na Meksyk.)

Izbę reprezentantów zajmuje teraz niedostatek marynarzy krajowców, i sposób jak temu zapobiedz. Z wykazów dowiedziono, że na pięćdziesiąt i dwóch majtków liczono tylko jednego krajowca; a lubec aktem kongresu przepisano ażeby dwie trzecie części załogi składały się z Amerykanów, trudno przepisu dochować, gdy taki jest niedostatek. Wniesiono zatem teraz bil z podaniem sposobów, jakby ułatwić kształcenie marynarzy i pomnożyć ich liczbę. — Indianom w Florydach wypowiedziano wojnę otwarcie. Jenerał Harvey zerwał z nimi układy toczące się od dwóch miesięcy, i zwinął białą chorągiew pokoju po twierdzach pogranicznych.

— Angielski paropływ pocztowy „Thames“ zawinął z Greytownu do Aspinwall. Według doniesień przywiezionych tym statkiem miał Walker ustąpić z Rivas i znajdował się w St. George, gdzie go sprzymierzeni obsaczyli i do poddania się wezwali. A że odcięto mu wszelki dowóz żywności, przeto spodziewano się, że towarzysze jego przystaną na propozycyę sprzymierzonych. Upewnijają, że Kostarykanie zabrali paropływ „Sierra Nevada“ i że po tem zdarzeniu odpłynęła szalupa amerykańska „St. Marcy“ do Puntas Arenas.

— Z Bogoty donoszą o zabiegach rewolucyjnych w Kartaginie dążących do utworzenia rządu federalnego i obalenia ministerstwa teraźniejszego.

Nad ostatnie wiadomości poczty amerykańskiej z Nowego Jorku pod dniem 1. lutego mało co więcej dzienniki donoszą. Na kongresie przeszły dwa bile z uchwałą przyjęcia Oregonu i Minnesota

do państw udzielnych, w czasie dyskusyi jednak nie wspomniano kwestyi niewolników. Dnia 31. była w Nowym Jorku taka ulewa, że woda pozalewała prawie wszystkie piwnice i przerwała komunikacyę na ulicach. — O Walkerze nie słyhać nic od trzech tygodni. Greytown zajmowali jeszcze Kostarykanie. Rząd hiszpański zamysla jak słyhać nową demonstracyę na Meksyk, za zabicie pięciu Hiszpanów z rozkazu jenerała Alvarez. Trzy wojenne okręta odpłynęły z Kuby.

Portugalia.

(Wiadomości bieżące. — Ministeryum. — Kolonia w Mozambique. — Koleje. — Dotacye.)

Lizbona, 6. lutego. Ostatnie wiadomości otrzymane na Madryt nie potwierdzają zmiany w ministeryum, o czem dawniej pisano. Donoszą tylko, że ustąpił pan Lavradio, co zapewne nie nastąpiło z powodów politycznych, gdyż minister spraw wewnętrznych oświadczył wyraźnie w izbie deputowanych, że propozycyę jego ministeryum utrzyma nadal. Minister kolonialny przedłożył dnia 30. izbie deputowanych wniosek do ustawy względem założenia nowej kolonii w Mozambique nad odnogą Temba, na późniejszej zaś sesyi poufnej oznajmiono propozycyę, jakie uczynili pan Rothschild i inni kapitaliści angielscy względem wybudowania kolei żelaznych do granicy hiszpańskiej i Oporto. — Królowa zrzekła się swych dotacyi na rzecz państwa, a Król Dom Pedro V. od siebie wymienił na co ma być obróconą jedna część z 91 Contos, które państwu poświęca. 30 Contos będą użyte na wybudowanie astronomicznego obserwatorium w Lizbonie, a drugie 30 na powiększenie wsparcia przyzwołonego instytutom przemysłowym. — Hrabia Lavradio wybierał się w poselstwie do Londynu.

Hiszpania.

(Wolność przyznana prasie. — Pismo Espartero. — Depesze z 13. i 14. lutego.)

Gazeta Madrycka z dnia 8. b. m. zawiera oświadczenie, że dzienniki są upoważnione ogłaszać wszelkie nadużycia, jakichby się dopuściły publiczne władze przy wyborach do Kortezów. Zaś publiczne władze są upoważnione zapożywać przed sąd te dzienniki, któreby rozgłaszały domysły i bezzasadne obwinienia.

Następującym listem prosił Espartero Jej Mość Królowę o uwolnienie od godności senatora:

Senora!

Ponieważ Kortezy zwołane są na dzień 1. maja, tedy sumienie moje wkłada na mnie obowiązek oznajmić Waszej królewskiej Mości, że mi niepodobna będzie zasiadać w senacie z przyczyn, które nikomu lepiej nie są wiadome, jak Waszej królewskiej Mości. Opierając się więc na tem, proszę, ażebyś Wasza król. Mość raczyła pozwolić na uwolnienie mnie od godności senatora. Boże zachowaj Waszą królewską Mość.

Logrono, dnia 1. lutego 1857.

Baldomero Espartero.

— Depesza z **Madrytu** z 13. lutego donosi: „Dziś wypłacił zastępca panów Mirés et Comp. połowę pierwszej raty pożyczki 300 milionów do skarbu państwa. W poniedziałek, dniem przed oznaczonym terminem, wypłaci drugą połowę. — Arcybiskup w Toledo umarł.“

— Depesza z **Madrytu** z 14. lutego donosi: „Pogrzeb Jego Eminencyi kardynała arcybiskupa w Toledo był wspaniały; odprawiono go kosztem Królowy. — Zapewniają, że wkrótce odejdą z portów hiszpańskich jeden okręt liniowy, fregata, bryg i dwa paropływy, by wzmocnić eskadrę ekspedycyjną na Meksyk. — O przesileniu ministerstwa nic nowego.“

Anglia.

(Przyjęcie ambasadorów u dworu. — Straty w rozbitych okrętach. — Sprawy w izbach. — Zmniejszenie podatku. — Sprawa orientalna. — Dokumenta w sprawie neapolitańskiej. — Dokumenta w sprawie królestwa Audhy.)

Londyn, 16go lutego. W pałacu Buckingham była przedwczoraj recepcya. Ambasadorowie Portugalii, Saksonii i Meksyku mieli audyencyę u Jej Mości Królowy i doręczyli Jej swoje pisma wierzytelne. Lord Napier, nowomianowany poseł w Washingtonie, był z pożegnaniem u Królowy.

Z raportów urzędowych pokazuje się, że u wybrzeży i na wodach angielskich rozbiło się lub uszkodziło w ciągu burzliwych dni na początku stycznia w ogóle 340 statków, a zginęło przytem 183 osób. Liczba osób uratowanych przy rozbiciu wynosiła 662.

Na dzisiejszym posiedzeniu izby niższej odroczone na przyszły piątek dyskusję nad budżetem. D'Israeli zapowiedział na ten dzień wniosek względem wydatków państwa. Oprócz tego uchwaliła izba po wszelkiej formie wykluczenie Jakóba Sadleir z parlamentu.

— Pod względem podatku i cła w porównaniu z przeszłym rokiem, niedoznał budżet żadnej innej odmiany, jak tylko, że odpadł wojenny dodatek do podatku dochodowego i słodowego, i zaproponowano umiarkowane cło od herbaty i cukru. *Times* i *Morning Post*, mniej więcej także *Morning Chronicle*, a nawet *Morning Herald* chwala stan finansów z wykładu, jak go przedstawia kanclerz skarbu. Ale oponenti pragną jeszcze większej redukcji podatku dochodowego, a partya Manszestru nalega ciągle na zmniejszenie podatków niestałych.

Daily News pisze: Nie jest zamiarem rządu wysłać z Anglii wojska do Persyi. (Ogłoszenie najęcia okrętów transportowych, jest już odwołane.) Podajemy tę wiadomość z najzupełniejszym przekonaniem, że jest niezawodną. Musimy jednak dodać, że znajdującą się w Buszyru armia nie postąpi dalej w głąb kraju, i że rząd użyje wszelkich sposobów, ażeby pokój przywieść do skutku. Sprawa Murraya, jak nas zapewniają, nie stanowi ważnej części układów, toczących się obecnie między Feruk Khanem i lordem Cowley w Paryżu, i jest wszelka nadzieja, że te układy przywiodą do przywrócenia przyjacielskich stosunków między rządami Anglii i Persyi. Również mamy słuszne powody utrzymywać, że żadne wojska nie odejdą do Chin z Anglii. Nie podajemy tej wiadomości w tym zamiarze, ażeby osłabić słuszną i zaszczytną politykę zachowaną w sprawie z Chinami, lecz owszem jako zachętę, ażeby w niej nie ustawać.

— Rząd angielski kazał przedłożyć izbie niższej wszystkie, od miesiąca maja po listopad 1856, w sprawie neapolitańskiej korespondencję, prowadzone między nim, jego agentem i władzami neapolitańskimi. Liczba tych dokumentów, objawionych publiczności, wynosi 47. Pierwsze jest pismo lorda Clarendon do Sir. W. Temple, ma datę 19. maja i zgadza się z dokumentem hrabi Walewskiego, który na drugi dzień odesłano. Obydwie noty nie są równo-brzmiające, ale jeden mają zamiar. Jak depesza francuska tak też i angielska lorda Clarendona wyłuszcza powody, na których się rząd angielski opiera, ażeby rządowi neapolitańskiemu zalecić powszechną amnestyę i zachowanie innego systemu administracji. Sir W. Temple oznajmując odebranie listu od lorda Clarendona, objawia oraz rezultat swej rozmowy z panem Carafa. Między przedłożonemi dokumentami znajduje się także sprawozdanie pana Brenier, francuskiego posła, który przy tej sposobności, udzielał panu Temple swojej pomocy. Znajduje się także między nimi napisany przez przyjaciół więźniów politycznych do angielskiego sprawującego interesu memoriał, który neapolitańskiemu rządowi przesłano.

— Między papierami, które potąd parlamentowi przedłożono i do wiadomości publicznej podano, znajduje się także pismo w sprawie wieiienia Audhy, wydane z trybunału dyrektorów do jeneralnego gubernatora Indyi wschodniej. Z pisma tego okazuje się, że Królowi Audhy przedkładano uprzednio następujące propozycje: zwierzchnictwo tytularne miało pozostać w jego rodzinie, i pobierałaby rocznie 150.000 funtów szterlingów. Lecz gdy Król na to nie przystawał, natenczas kraj jego zajęto przemocą i wieiiono do posiadłości angielskich, a odtąd trybunał dyrektorów nie przyzywała już i na zwierzchnictwo tytularne dla sukcesorów króla, i wyznaczył tak dla niego jak i dla potomków jego tylko 120.000 ft. szt. rocznie. Według tego pisma przyznano rodzinie królewskiej jeszcze i tę korzyść, że 50.000 ft. szt. rocznego dochodu pobierać będzie z posiadłości gruntowych oddanych jej na własność, a zarząd tego majątku nastąpiłby właścicielom zatrudnienie przyzwoite.

Francya.

(Nowiny dworu. — Kredyt nadzwyczajny ministrowi finansów. — Poseł hiszpański. — Przepisy względem prasy dziennikarskiej. — Otwarcie sesji prawodawczej. — Wiadomości bieżące. — Choroby na wyspie Martinique.)

Paryż, 15. lutego. Wczoraj wieczór był wielki bal w Palais Royal na cześć Cesarza i Cesarzowy. Ich Mość Cesarstwo otworzyli bal o godzinie 10½ i bawili do godziny 2giej. Zebrało się świetne towarzystwo. W gronie dyplomatów odznaczał się znowu Feruk Khan narodowym strojem.

— Minister Fould powrócił z swej podróży pirenejkiej. — Ministrowi finansów otworzony został na rok bieżący nadzwyczajny kredyt w sumie 540.000 franków na przebicie monety zdawkowej. Hiszpański ambasador w Wiedniu, pan Bermudez de Castro, bawi od kilku dni w Paryżu; dziś wprowadzał go marszałek Seranno do Cesarza i rozmawiali długo o sprawach hiszpańskich. — Adjutant marszałka Randon, komendant Ribou, przybył już do Paryża; sam marszałek przybędzie temi dniami.

— W Vernon, w pobliżu Tours, odkryto fabrykę fałszywej monety i uwięziono kilku fałszerzy.

— Jenerał dywizyi Rottemburg, jeden z czterech jenerał-adjutantów dawnej gwardyi Napoleona I. i kawaler wielkiego krzyża legii honorowej umarł tu w wieku 87 lat.

— *Monitor* pisze: Dekret z 17. lutego 1852, którym postanowiono, że dziennik dwa razy sądownie potępiony nie może już dalej wychodzić, zawiera jeszcze i ten dodatek, że przewiny lub przestępstwa popełnione być muszą w przeciągu dwóch lat. Niektóre dzienniki wytoczyły kwestyę, czy nie wypadało raczej zastosować ostatecznie te postanowienia do dwóch upomnień administracyj-

nych, po wyrzeczeniu których mogłoby ministerium dekretować zawieszenie dziennika najwięcej na przeciąg dwóch miesięcy. Zastosowanie takie nie zgadza się z duchem ustawy i nie można też na nie zezwolić. Całkiem co innego jest zniesienie ów środek ostateczny, który następuje po drugiej kondemnacji wyrzeczonej w przeciągu czasu oznaczonego, a co innego zawieszenie, które jest wstrzymaniem pisma doczesnem. Jakoż po dwóch nawet upomnieniach może być dane i trzecie jeszcze ostrzeżenie, jeśli stosunek rzeczy nie przykazuje większej surowości, a rząd trzymając się z wielkiem umiarkowaniem prawa, jakie mu w rzeczach prasy, tudzież w sprawie porządku i pokoju publicznego przysługują, zważa zawsze tak na datę, jak i na ważność wypadku, który ściągął na siebie upomnienie dawniejsze i według tego postępuje.

Paryż, 16. lutego. Wczoraj przyjmowali Ich Mość Cesarstwo wielu znakomitych cudzoziemców.

Dziś otworzył Cesarz tegoroczną sesję senatu i ciała prawodawczego w sali marszałków. Cesarz siedział na tronie otoczony książętami, całym dworem i gronem wysokich dygnitarzy państwa. Naprzeciw tronu siedzieli panowie senatorowie, deputowani i radcy państwa. Cesarzowa weszła o 3¼ na 1szą, otoczona całym dworem swoim do sali marszałków i przypatrywała się tej uroczystości z księżną Matyldą z wyższej galeryi. Za wejściem Jej Mości Cesarzowej powstało całe zgromadzenie z okrzykiem: „Niech żyje Cesarzowa!“ Z uderzeniem 1wszej przybył Cesarz w towarzystwie książąt i całego dworu. W tej chwili powstało całe zgromadzenie i ze wszelkich stron zabrzmiął okrzyk: „Niech żyje Cesarz!“ Przybywszy do tronu rzekł Cesarz: „Siadajcie Panowie!“ — poczem usiadł sam na tronie i miał mowę, której główną treść podaliśmy już (patrz numer 41 *Gaz. Lwows.*) Kilku nowych senatorów i deputowanych składało potem przysięgę i minister Fould oznajmił, że sesja na rok 1857 jest otworzona. O godzinie 1½ opuścili Ich Mość Cesarstwo salę marszałków. Huk dział oznajmił rozpoczęcie i koniec uroczystości. Cały korpus dyplomatyczny i wielu dam znajdowało się na tej ceremonii. Na placu Carrousel zebrała się znaczna liczba ludu.

— Minister Fould przedłożył Cesarzowi obszerny raport stanu w południowej Francyi. — Pod Chalons sur Marne niebędzie w tym roku obozu. — Redukcyja armii, wspomniana w mowie od tronu, rozciąga się także na gwardyę cesarską, która ma być zmniejszona o 8000 ludzi.

Z listu księdza Romeul, wikaryusza w Grande-Ause z 12go stycznia dowiedziano się, że na wyspie Martinique sroży się gwałtownie żółta febra. Z 56 misyonarzy tamtejszych padło 11 ofiarą tej słabości; także umarło cztery zakonnic. Okręta stojące na kotwicy straciły w przecięciu każdy po 10 majtków.

Belgia.

(Budżet przyjęty. — Sprawa Vergera.)

Bruxela, 14. lutego. Na dzisiejszym posiedzeniu tajnem obradowała Izba nad swym budżetem i przyjęła go podobno bez żadnej zmiany.

— *Journ de Bruxelles* otrzymał 29. stycznia skazówkę, jakoby Verger zostawać miał w związku z pewnem towarzystwem tajnem. To dało powód do rozpraw w Izbie belgijskiej i do dalszego śledztwa. O wypadku śledztwa tego donosi teraz *Moniteur Belge*:

„... Ze śledztwa okazało się:

1) że Verger był tylko w styczniu i lutym 1856 w Bruxeli, i że tylko z nakładcami tamtejszemi wchodził w umowę względem wydrukowania i ogłoszenia broszur i pamfletów odnoszących się do kwestyi religijnych;

2) że ostatniego grudnia nie był ani w Bruxelli, ani nawet w Belgii;

3) że wieść, o jakiej wspominał korespondent do *Journ. de Bruxelles*, nie krążyła bynajmniej w pałacu sprawiedliwości w Paryżu. Wszyscy w tej mierze badani urzędnicy zbijają podania dziennika wspomnionego;

4) że właściciel dziennika *Journal de Bruxelles* nie może podać żadnych bliższych wyjaśnień.“

Włochy.

(Podróż Króla Maksymiliana.)

J. M. Król Maksymilian bawarski odjechał 12. b. m. z Florencyi do Rzymu.

Niemce.

(W. książę Konstanty do Oldenburga. — P. Fonton.)

J. M. król hanowerski przyjmował dnia 13. na osobnem posłuchaniu zawierzytelniemu przy dworze tamtejszem posła rosyjskiego, radcę państwa Fonton'a, który wręczył Królowi listy odwołujące go z tej posady. Poseł otrzymał wielki krzyż królewskiego orderu Gwelfów.

Wielki książę Konstanty rosyjski przybył wraz z małżonką d. 10. b. m. wieczór do Oldenburga.

Rosya.

(Działania wojenne z Szamilem rozpoczęte. — Flota nowa. — Czynność i ruch floty. — Mianowania.)

Petersburg, 7. lutego. Według sprawozdania ministra wojny upłynął już z początkiem maja r. z. termin umowy zawieszenia

broni, którą z Szamilem na Kaukazie zawarto na czas trwającej wojny wschodniej, zaczęło rozpoczęto znów działania wojenne na kaukaskich liniach kordonowych.

— J. M. Cesarz nadał wszystkim 17. ekwipażom floty, które miały udział w obronie Sebastopola, chorągwie z krzyżem św. Jerzego i z napisem: „za obronę Sebastopola.“

— Tak w Bordeaux jak i w Liwerpolu budują kilka okrętów śrubowych dla Rosyi. Budują też takie okręta w Archangelu, w Abo i w Kronsztadzie, a że statki te są po większej części lekkie, przeto śrubowa flota rosyjska przydatna będzie szczególnie w zegludze na trudnych i ciasnych szlakach zatoki fińskiej i na przyszłość nie potrzebuje się lękać żadnego przeciwnika.

Petersburg, 9. lutego. Dziennik *Morskoj Zbornik* donosi w styczniowym zeszycie, że w portach Nikolajewa, Sebastopola i Astrachanu zmniejszył się znacznie ruch statków ces. marynarki wojennej w ciągu ostatnich miesięcy, gdyż w teraźniejszej burzliwej porze roku ograniczono stan floty tylko na liczbę niezbędnie potrzebną do utrzymywania komunikacji. Między Nikolajewem i Sebastopolem pełnią służbę „Prut“, „Dniestr“, „Perun“ i „Kilia“. — Kapitan okrętu „Kilia“ oznajmił, że angielska fregata zagłowa z białą banderą i o 36 działach opłynęła chersońską latarnię morską i zarzuciła kotwicę. Za zbliżeniem się statku rosyjskiego, któremu polecono dowiedzieć się co to był za okręt, odpłynęła fregata czempredziej w północno-zachodnim kierunku, a po dwóch godzinach skierowała w południową zachodnią stronę. „Prut“ odpłynął na usługi ambasady rosyjskiej w Konstantynopolu do Bosforu. Z morza kaspijskiego, mianowicie z Astrachanu donoszą, że przybył tam z Baku paropływ „Tarki“, a z nim naczelny komendant floty kaspijskiej i komendant zatoki Astrachanu; po drodze towarzyszył ten statek w eskorcie namiestnikowi Kaukazu.

Paropływy „Wołga“ i „Astora“, oddane do dyspozycji pułkownikowi inżynierów, baronowi Tyzenhausen, wysłanemu w osobnej misji, odeszły na miejsce przeznaczone i przybyły z okrętem transportowym na holowniku również do Astrachanu. To jest wszystko, co donoszą urzędownie o czynnościach floty. Ten sam dziennik zapowiada także znaczne ulepszenia latarni morskich i sygnałów na morzu bałtyckim, osobliwie znaczne pomnożenie sygnałów ogniowych.

— Według depechy telegraficznej mianowany został książę Suwarow jeneralnym gubernatorem Moskwy, a książę Heski na miejsce jego jeneralnym gubernatorem prowincji bałtyckich. (Książę Alexander Heski urodzony 15. lipca 1823, jest starszym bratem panującej Cesarzowej rosyjskiej Maryi.)

Księstwa Naddunajskie.

(Komisya graniczna.)

Piszą do *Preussische Korrespondenz* z Jass pod dniem 5go b. m.: „Słychać tu, że członkowie komisji przeznaczeni do uregulowania granicy odjechali z Kiszieniewa do Bołgradu, aby w tamtejszej okolicy wytknąć linię graniczną. Czynność ta skończy się w jednym tygodniu, tak, iż jeszcze w ciągu tego miesiąca będzie można wcielić do Multan przyrzeczony im okrąg. Czynności rozgraniczenia koło Komradu aż po Prut nie mogą być skończone przed połową przyszłego miesiąca. Wymieniają już teraz z pewnością kilka kandydatów do godności hospodara. Między uimi zajmują pierwsze miejsce trzy tutejsze znakomitości: teraźniejszy Kajmakam Balsch, Wielki Bojar Mikołaj Rosetti Rosnowan, jeden z najbogatszych właścicieli dóbr, i dawny hospodar Michalaki Stourdza, który również ma do dyspozycji znaczny majątek.“

Turecja.

(Teatr. — Najście Czernogórców. — Komisya rozpoznawcza żeglugę na Dunaju.)

Sułtan postanowił wybudować teatr przy swoim pałacu. W właściwym Stambule robią teraz pomiary, regulują ulice i zaprowadzają oświetlenie gazowe.

Gazecie powszechnej pisze korespondent z Tryestu z 7. lutego: „To, co wspominałem w ostatnim liście moim o Montenegro, a to, że wnosząc z tamtejszego usposobienia i uzbrojeń, można wkrótce spodziewać się jakiegoś gwałtownego kroku z tej strony, sprawdziło się teraz. W połowie zeszłego miesiąca obsadził oddział 5 do 600 Czernogórców tureckie dystryktu Sutorinę i Zupsi, wypędził tamtejszego urzędnika celnego z kawasami, i oświadczył ludności, że od teraz będzie należeć do Montenegro i płacić podatki władcy. Równocześnie uorganizowano ten powiat na sposób montenegryjski, zaprowadzono pogłównę, a oprócz tego zażądano osobnego podatku na pokrycie kosztów wyprawy. W miejsce dawnego celnika tureckiego ustanowiony został urzędnik montenegryjski, który ma pobierać cła przepisane. Znaczna część ekspedycji powróciła z znalezionymi i wybranymi pieniędzmi do Czernogóry, unikając przytem jak najstaranniej wszelkiego naruszenia granicy austriackiej.“

Do Gazety powszechnej donoszą: „Zebrana w Gałacz europejska komisya do rozpoznania żeglugi na Dunaju jest bardzo czynna i już w miesiącu marcu zamyśla rozpocząć oczyszczenie uścia rzeki. Zarazem postanowiła poczynić potrzebne rozporządzenia, by zabezpieczyć także na przyszłość żeglugę na Dunaju utrzymywaniem uścia w należytych stanie. Radzi więc sprowadzić z Anglii maszyny parowe do czyszczenia rzeki, i w samym Gałaczu urządzić obszerne warsztaty mechaniczne, by potrzebne naprawy tych maszyn i narzędzi mogły być skutecznie na miejscu.“

Azya.

(Obwieszczenie wojny świętej. — Buszyr i skutki zdobycia. — Sprostowanie mylnych pogłosek.)

Donoszą z Teheranu pod dniem 10. stycznia: Persya obwieściła świętą wojnę. Za ogłoszeniem powstał nadzwyczajny ruch w arsenalach, wywołano wszelkie zasilki kraju; wojsko zgromadza się pod chorągwie, milicya nieregularna zbiera się, i uchwalono powstanie w masie. Właśnie teraz obwieszczają Dżebad, to znaczy wojnę świętą. Posłowie zagraniczni odradzali wprowadzić, ażeby się rząd nie wprowadził fanatyzmem, rząd jednak dał zapewnienie, że życie i majątki chrześcian będą szanowane. Wszyscy urzędnicy, duchowieństwo i Sadrazan zgromadzili się w meczecie Szacha; do 30.000 z pospólstwa zapelniano dziedziniec i tarasy. Zgromadzenie trwało prawie cały dzień, i skończyło się odczytaniem firmanu Szacha, po czterokroć w meczecie, ażeby całe zgromadzenie słyszało. Długi ten i w sposób oryentalny rozwlekły dokument mówi z początku o pokoju i przyjaźni, jaka panuje między Persją i innymi mocarstwami, wyjąwszy z Anglii; przytacza potem wypadki, które przywiodły do zerwania przyjacielskich stosunków, i kończy odezwą, ażeby mężnie walczyć i w obronie religii życie i mienie poświęcić. Zgromadzenie rozeszło się spokojnie; lecz obawiają się, by złośliwi nie użyli do bezprawiów tego stanu wzburzenia. Firman Szacha będzie odczytany w czterdziestu najznakomitszych miastach. Na prowincyi niestety można się obawiać więcej bezprawia, niż w stolicy.

Znany z podróży i misji swych do Azji turysta rosyjski Be-rezin rozpiął się w petersburskim „dzienniku akademii“ szeroce o dzisiejszej wyprawie angielskiej do Persyi. Głównie mu chodzi wystawić Buszyr, że jest najważniejszym punktem handlu z Indyi do Arabii i Syrii, którą Angliacy rocznie na miliony towarów przeprowadzili. A jest to przytem miasto tak warowne, że raz w mocy Anglików nie łatwo kto się od ładu pokusi. Wyprawie zaś Anglików w głąb kraju nie wróży autor nic dobrego. Wprawdzie mogliby ujmować przekupstwem i nadzieją chleba wojenne szczepy południowej Persyi, ale w najpomyślniejszym razie nie doszliby dalej, jak do Szyrasu, który nieopamiętał się jeszcze po ostatnim okropnym trzęsieniu ziemi, i dotąd jest prawie tylko kapą gruzów. To nie skłoniłoby Szacha do uległości, ani nawet — gdyby w istocie się powiodło — zajęcie całej prowincyi Fars, gdyż władza Szacha jest w tej prowincyi bardzo zachwiana. Ale zajęcie Buszyru, jeśli Anglia poprzestanie na tem, zmusi rząd perski do uległości, a Anglia, chociażby przy zawarciu pokoju zwróciła Buszyr, zatrzyma bez wątpienia wyspę Karrak, i uzyska tym sposobem w odnodze perskiej bardzo ważny punkt, który zapewni jej przewagę na tych wodach. Na wszelki sposób zawdzięcza cywilizacya Anglikom to dobrodziejstwo, że oczyścili odnógę perską z korsarzy, którzy dawniej wy-rządzali wielkie szkody handlowi.

Dziennik *Pays* pisze: O Persyi krążą po dziennikach całkiem mylne wiadomości. I tak piszą o szachu, jakoby zagrażało mu stronnictwo, które rade widziałoby na tronie zdobywcę Heratu Murad-Mirzę. Wiadomość ta jest fałszywa, a najnowsze doniesienia, jakie otrzymano z Persyi, zbijają wieść tę zupełnie.

Co zaś do sekty Babów, której potąd taką ważność przypisywano, tedy nie jest ona ani tak liczna, ani tak groźna, i nie ma zwolenników w prowincyi Irak-Adzemi, gdzie leży miasto Teheran, lecz głównie w Fars, w Luristanie i w Beludżystanie.

Rzeczą też pewną, że zajęcie Heratu zamiast zaszkodzenia szachowi przyniosło mu owszem znaczną korzyść moralną, gdyż zyskał przezto na powadze tak u swych poddanych, jak i u sąsiadów.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 19. lutego. Dziennik *Pays* donosi: Dnia 4go b. m. objął Omer Bey, naczelnik nowego dystryktu, komendę nad warownią przy ujściu Suliny. — *Constitutionnel* donosi: Ambador hiszpański Bermudez de Castro odjechał dziś do Wiednia.

Paryż, 20. lutego. Wczoraj wieczór renta 3% 69. 70. — Dziennik *Patrie* utrzymuje, że główne punkta nieporozumienia persko-angielskiego są już załatwione, i obie strony porozumiały się o warunki pokoju. — Słychać, że przyznana marszałkowi Pellissier pensya 100.000 franków przejdzie mocą nowszej uchwały po jego śmierci na familię.

Londyn, 19. lutego. Nocne posiedzenie izby niższej. Lord Palmerston oświadczył, że układy względem cła na Zundzie jeszcze nie doszły. Mocą względem oznaczenia prawa wyborczego hrabstw na 10 funt. sztr. zbijał rząd i odniósł przewagę 13 tylko głosami.

Wiadomości z **Madrytu** potwierdzają, że Hiszpania wzmacnia swoją eskadrę w odnodze meksykańskiej, by żądać zadośćuczynienia za obrazę swej bandery i pokrzywdzenie swoich poddanych w Meksyku.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. lutego.

Hr. Koziebrodzki Jan, z Michałówki. — PP. Chądzyński Kar., z Łąki. — Keszyci Teodor, z Dźwignodu. — Wolski Franc., c. k. radca sądu obwod., z Husiatyna. — Brzezany Maur., z Rawy. — Skolimowski Tadeusz, z Humnisk. — Szyryn Piotr Józef, z Krakowa. — Wolański Mikoł., z Pauszówki. — Agopsowicz Kajetan, z Trofanówki. — Zukiewicz Konstanty, z Żółkwi. — Wiktor Tadeusz, z Świrza.

Dnia 22. lutego.

Br. Brückmann Ksaw., z Wołoszczy. — PP. Rulikowski Kajetan, z Świtarczowa. — Krajewski Nik., z Czech. — Glixieli Teod., z Glinian. — Zarembo Wład. z Bóbrki. — Tergonde Teodor, z Łodziny. — Piłatowski Marceli, z Gródka. — Olesiński Michał, z Jarosławia. — Podlewski Aleksander, z Daszawy. — Żurawowski August, z Horbacz.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. lutego.

Hr. Karnicki Teodor, do Wołoszcz. — Hr. Łoś Tadeusz, do Żółkwi. — PP. Jabłonowski i Godlewski, do Bartatowa. — Prochoński Zygmunt, do Pruszwowic. — Leligdowicz Józef, do Uliczka. — Gnoiński Aleksander, do Krasnego. — Falkowski Michał, do Głuchowa. — Zadurówicze Adolf i Gregorz, do Kołomyi.

Dnia 22. lutego.

Hr. Mier, do Przemyśla. — Hr. Kalinowski Władysław, do Bakowiec. — PP. Kislinger Franc., do Łoziny. — Skarzyński Władysław, do Suszyc. — Skarzyński Wacław, do Leśniowic. — Turkul Tadeusz, do Dembicy. — Hosh Edward, do Stryja. — Papara Henryk, do Zubowmostów. — Wasylko Mikołaj i Czermiński Tytus, do Czerniowic.

Kurs lwowski.

Dnia 21. lutego.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	42	4	46
Dukat cesarski	4	45	4	48
Półimperyal zł. rosyjski	8	18	8	22
Rubel srebrny rosyjski	1	36 1/2	1	37 1/2
Talar pruski	1	32	1	34
Polski kurant i pięciogłotówka	1	12	1	13
Galic. listy zastawne za 100 złr. } bez	82	30	83	—
Galic. obligacje indemnizacyjne } kuponów	79	18	79	50
5% Pożyczka narodowa	85	24	86	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 19. lutego.

	5%	za sto	84 1/2	5/8	1/2	84 1/2
Obligacje długu państwa	5%	84 1/2	5/8	1/2	84 1/2	84 1/2
detto pożyczki narod.	5%	86 1/2	5/8	1/2	86 1/2	86 1/2
detto	4 1/2%	—	—	—	—	—
detto	4%	—	—	—	—	—
detto	3%	51	—	—	51	51
Pożyczka z losami z r. 1834	—	300	—	—	300	300
detto	—	—	—	—	—	—
detto	—	111 110 7/8	—	—	110 15/16	110 15/16
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—	—	—	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—	—	—	—
detto galicyjskie i węgierskie	5%	80 1/2	3/4	81	80 3/4	80 3/4
detto krajów koron.	5%	—	—	—	—	—
Akcyje bankowe	—	1045	1043	—	1044	1044
Bankowe listy zastawne 5% z term. wypłaty	—	—	—	—	—	—
za 12 miesięcy za 100 złr.	—	—	—	—	—	—
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	602 1/2	—	—	602 1/2	602 1/2
Akcyje austr. Instyt. kredyt. handlu i przemysłu	—	290 1/4	288 1/2	—	289 1/4	289 1/4
na 500 złr. (30% wpłacone)	—	—	—	—	—	—
Akcyje c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel.	—	—	—	—	—	—
państwa na 200 złr. czyli 500 franków	—	—	—	—	—	—
detto na 130 złr. czyli 325 frank.	—	314 1/4	313 1/2	—	314	314
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	—	2286 1/4	2280	—	2282 1/2	2282 1/2
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.	—	—	—	—	—	—
Akcyje kolei Cesarzowy Elż. na 200 złr.	—	204	—	—	204	204
Akcyje południowo-póln. niem. kolei komunika-	—	—	—	—	—	—
cyjnej na 200 złr.	—	220	219 3/4	—	219 3/4	219 3/4
Akcyje kolei nadcaisańskiej na 200 złr.	—	203 3/4	—	—	203 3/4	203 3/4
Akcyje lomb. wen. kolei żel. na 192 złr.	—	—	—	—	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	—	592	—	—	592	592
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryescie na 500 złr.	—	—	—	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 19. lutego.

	87 1/2	87	104 1/4	3/8	5/8	1	104 1/4	3 m.
Amsterdam za 100 holl. złotych	87 1/2	87	104 1/4	3/8	5/8	1	104 1/4	3 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	—	—	—	—	—	—	—	3 m.
Berlin za 100 tal. prus.	—	—	—	—	—	—	—	2 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	103 7/8	3/4	5/8	—	—	—	103 7/8	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	121	—	—	—	—	—	121	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	77	—	—	—	—	—	77	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	—	—	—	—	—	2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	—	—	—	—	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10-10 1/2	10	10 1/2	—	—	—	10-10 1/2	3 m.
Lyon za 300 franków	—	—	—	—	—	—	—	2 m.
Mediolan za 300 lire austr.	—	—	—	—	—	—	—	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	—	—	—	—	—	2 m.

KRONIKA.

— W Hiszpanii spadły tak wielkie śniegi, że w niektórych prowincjach przerwana jest zupełnie komunikacja między sąsiednimi włościami. Z Santarem piszą, że od półtora miesiąca już niemogą wozy przebywać gór, dzielących tę prowincję od Kastylji. Gospody w Gwadaramie i Somosiera są pełne wozów, które niemogą puszczać się dalej. Powóz wysłany niedawno z Burgos do Madrytu, potrzebował 15 dni na podróż. W Madrycie trwają tak silne mrozy, jakich niezapamiętano jeszcze. Dnia 31. stycznia wieczór było 5 a po północy 9 1/2 stopni zimna.

— „Journal de Constantinople“ podaje wiadomość o odkryciu zabytków archeologicznych p. Plae, konszula francuskiego w Mossul. Na szczególną uwagę zasługują ustępy odnoszące się do ruin wieży babilońskiej. Szczątki budowy tej — z ośmiu pięter dwa już tylko pozostało — przedstawiają dziś jeszcze widok wspaniały, i widać je z odległości kilku mil geograficznych. Fundamenta założone są w kwadrat 194 metrów objętości, a cegły budowy urobione z gliny najprzedsniejszej są niemal białe i okryte różnymi napisami.

	za sto	wprzecięciu
Paryż za 300 franków	121 3/4	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	266 1/2	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	T. S.
Cesarskie dukaty	7 3/4	7 3/4 Agio.
Dukaty al marco	—	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 20. lutego o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 86 1/8 — 86 1/4.	Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92.
— 93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 — 96.	Obligacje długu państwa 5%
84 — 84 1/8, detto 4 1/2 % 75 — 75 1/4, detto 4 % 66 1/2 — 66 3/4, detto 3 % 51 1/4 — 51 1/8.	detto 2 1/2 % 42 3/4 — 43, detto 1 % 16 1/2 — 16 3/4. Oblig. Glogn. z wypłatą 5 %
96 — —. Detto Oedenburgs. z wypł. 5 % 94 — —.	Detto Peszt. 4 %
95 — —. Detto Mediol. 4 % 94 — —.	Obligacje indemn. niżej. austr.
5 % 88 — 88 1/4. Galic. i węgier. 5 % 80 — 81 1/2.	Detto innych krajów koron.
85 — 85 1/2. Obl. bank. 2 1/2 % 63 — 63 1/2.	Pożyczka loter. z r. 1834 305 —
310. Detto z r. 1839 136 — 136 1/4.	Detto z r. 1854 110 1/4 — 110 1/2. Renty
Como 14 1/4 — 14 1/2.	
Galic. list. zastawne 4 % 80 — 81. Póln. Oblig. Prior. 5 % 86 — 86 1/4.	
Glognickie 5 % 82 — 83. Obligacje Dun. żeglugi par. 5 % 84 1/2 — 85.	Oblig.
Lloyd (w srebrze) 5 % 92 — 93. 3 % Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po	275 frank. za szt. 115 — 116. Akcyj bank. narodowego 1038 — 1040. Akcyje
c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 285 1/2 — 285 3/4. Akcyje niżej. austr. tow. eskomp.	120 — 120 1/4. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 261 1/2 — 262. Detto
póln. kolei 226 1/4 — 226 1/2. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 313 1/4 — 314.	Detto tow. żegl. parowej 588 — 589. Detto 13. wydania 585 — 589. Detto
Lloyda 425 — 426. Peszt. mostu łańcuch. 76 — 77. Akcyje młyn parowego	wied. 65 — 70. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 28 — 30. Detto 2.
wydania 38 — 40. Esterhazego losy 40 złr. 76 1/2 — 77. Windischgrätz losy	23 3/4 — 24. Waldsteina losy 25 3/4 — 26. Keglevicha losy 12 3/4 — 13. Ks.
Salma losy 39 3/4 — 40. St. Genois 38 1/4 — 38 1/2. Palfego losy 39 1/2 — 40. Cla-	rego 38 1/4 — 38 1/2.
Amsterdam 2 m. 87 1/4. — Augsburg Uso 104 5/8. — Bukareszt 31 T. 266 —	
Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. 103 5/8. — Hamburg 2 m.	77. — Liwna 2 m. 106 1/4 t. — Londyn 3 m. 10-10 t. — Mediolan 2 m.
103 7/8. — Paryż 2 m. 122 3/8. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7 3/4. —	— Napoleondor 8 — 9. — Angielskie Sover. 10 13 — 10 14. Imperyal
Ros. 8 — 24.	

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 21. lutego.

Oblig. długu państwa 5% 84 1/8; 4 1/2 —; 4 % 67; 4 % z r. 1850 —;	
3 % —; 2 1/2 % —. Losowane obligacje 5 % —. Losy z r. 1834 za 1000 złr.	
136 1/8; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw.	
—. Akcyje bank. 1041. Akcyje kolei póln. 2292 1/2. Glognickiej kolei żelaznej	
—. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej —. Lloyd	
—. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niżej. austr. Towarzystwa	
eskomtowego a 500 złr. 601 1/4 złr.	
Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 104 5/8 3 m. Genua — 1. 2 m. Frank-	
furt 103 5/8 2 m. Hamburg 76 7/8 2 m. Liwna — 1. 2 m. Londyn 10 — 9 1/2.	
2 m. Mediolan 103 7/8. Marsylia —. Paryż 121 1/2. Bukareszt 266 1/2. Kon-	
stantynopol 455. Smyrna —. Agio duk. ces. 7 3/4. Pożyczka z r. 1851 5 %	
lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5 % niżej. austr. obl. indemn. —; innych kraj-	
jów koron. 80 1/4. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 110 7/8. Pożyczka naro-	
dowa 84 1/4. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcyje	
c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 288. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje	
zachodniej kolei żelaznej 203 1/2.	

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
s. god. zrana	330.53	— 6.1°	89.3	południowy	sl.
2. god. popoł.	330.68	+ 2.8°	67.3	—	mgła
10. god. wiecz.	330.93	— 0.3°	88.2	—	pochmurno

T E A T E L.

Dziś: Komedya niemiecka: „Faschingsstückeln“ oder „Der Flakerball in der Wagenschupfen.“

Jutro: Ostatnia reduta przy nadzwyczajnem oświetleniu i podwójnej orkiestrze.

Dnia 21. lutego 1857 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

74. 76. 61. 27. 9.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 7. i 21. marca 1857 r.